nieuws

"Stakeholders niet rijp voor transitiemanagement"

nieuws

De toekomstscenario's voor de dierlijke productiesector die de vzw DP21 vijf jaar geleden lanceerde, heeft er bij 82 procent van de betrokken stakeholders voor gezorgd dat ze meer belang zijn gaan hechten aan onderlinge samenwerking in de keten. Anderzijds is uit een daaropvolgend transitieproject gebleken dat diezelfde stakeholders nog niet rijp zijn om mee te stappen in doorgedreven methodieken rond transitiemanagement. Dat zijn de belangrijkste vaststellingen die maandag te horen waren op het slotfeest van DP21 in Wolvertem.

26 MEI 2008 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 14:43

De toekomstscenario's voor de dierlijke productiesector die de vzw DP21 vijf jaar geleden lanceerde, heeft er bij 82 procent van de betrokken stakeholders voor gezorgd dat ze meer belang zijn gaan hechten aan onderlinge samenwerking in de keten. Anderzijds is uit een daaropvolgend transitieproject gebleken dat diezelfde stakeholders nog niet rijp zijn om mee te stappen in doorgedreven methodieken rond transitiemanagement. Dat zijn de belangrijkste vaststellingen die maandag te horen waren op het slotfeest van DP21 in Wolvertem.

DP21 kwam tot stand in de nasleep van de voedselcrisissen die in de jaren negentig de voedingssector teisterden. Enkele geëngageerde personen uit de productiesector, de beroepsfederaties en het onderwijs wilden alle stakeholders samenbrengen om na te denken over een wenselijk toekomstperspectief voor de hele veehouderijketen. Het meest tastbare resultaat was het ontwerp van drie toekomstscenario's.

Het eerste scenario gaat uit van ongebreidelde vrijhandel en geen samenwerking tussen de diverse actoren in Vlaanderen. Een tweede scenario legt kwaliteitsbeperkingen op aan het handelsverkeer. In het derde scenario zijn er geen handelsbelemmeringen, maar zijn er samenwerkingsverbanden binnen en buiten de keten om op de dynamische marktsituatie in te spelen. In elk van de scenario's is er sprake van een productiedaling. "Helaas heeft men zich uiteindelijk te veel op die

uitkomst gefocust, en niet op de nieuwe methodiek van samenwerking en dialoog die we wilden introduceren", zegt voorzitter Erik Mathijs.
Uit een evaluatie van het scenarioproces op basis van een enquëte waaraan de helft van de stakeholders participeerden, blijkt dat het project niettemin impact heeft gehad. 59 procent stelt dat door de deelname aan de oefening van DP21 de onderlinge communicatie tussen de stakeholders verbeterd is. Bijna drie op de tien is de klassieke opvattingen met betrekking tot problemen in vraag gaan stellen. "De enquête toont aan dat de meeste stakeholders nu meer belang hechten aan dialoog en samenwerking, maar het project is veel minder in staat geweest om klassieke denkpatronen en oplossingen open te breken", concludeert Mathijs.
Na het werk rond de toekomstscenario's heeft DP21 zich nog aan twee andere projecten gewaagd. Rond het thema dierenwelzijn werden maatschappelijke indicatoren opgesteld op basis van focusgroepen met consumenten. In een volgende fase werden de aspecten inzake dierenwelzijn uit 54 bestaande lastenboeken vergeleken, met de bedoeling om tot een zo goed mogelijke afstemming te komen met de maatschappelijke verzuchtingen. "Van veel beheerders van lastenboeken hebben we te horen gekregen dat ze op basis van die informatie het niveau van hun eigen voorschriften kunnen opkrikken. Ze hebben ons ook beloofd om jaarlijks een update van hun lastenboeken door te sturen".
Daarnaast probeerde DP21 ook een transitieproject op de rails te zetten. Op basis van een reeks visieprojecten van onder meer Boerenbond en Vredeseilanden werd gezocht naar elementen waarrond stakeholders willen experimenteren om diepgaande veranderingen teweeg te brengen. Bij die oefening bleek er consensus te bestaan om te werken rond de ecologische voetafdruk, de prijsvorming in de keten, de financiering en de valorisatie van het onderzoek, samenwerking en de manier van omgaan met elkaar in de productieketen.
"Vreemd genoeg werd de voorgestelde methodiek om veranderingsprocessen op gang te brengen afgewezen", zegt Mathijs. "Van de deelnemers werd verwacht dat ze zich volledig buiten het bestaande bestel zouden plaatsen om zo over radicale transities te kunnen doorbomen. Dat blijkt echter in tegenspraak te zijn met de Vlaamse cultuur en te veel gericht tegen gevestigde belangen. In Nederland lukt dat makkelijker. Daar hebben bijvoorbeeld de Friese boeren een uitzondering bekomen op de nitraatrichtlijn om te experimenteren met bemesting". Of de overheid het project meer had moeten stuwen? "Ik denk het niet. Hoe sterker de overheid in zo'n project intervenieert, hoe meer de privé-sector bij voorbaat afhaakt".

Acht jaar na de opstart van DP21 blijft het transitiemanagement in de landbouwsector nog altijd pionierswerk. De vzw geeft er zelf evenwel de brui aan. "Op die manier ontstaat ruimte voor nieuwe initiatieven", aldus Geert Sturtewagen, de voortrekker van het eerste uur die intussen als zelfstandige aan de slag is gegaan in projecten rond veranderingsprocessen. De resultaten van DP21 blijven nog een tijdje beschikbaar op de website van de organisatie, die omgedoopt werd tot 'portaal van de dialoog'.(KS)
Meer informatie: Portaal van de dialoog

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen
Crafted by Brigada